

geschiedenis van de mens

nieuw Boek 3. Het ontstaan van landbouw en veeteelt in Zuidwest-Azië

Sedert 2,4 miljoen jaar geleden leefde de mens als jager en verzamelaar. Ongeveer 11.500 jaar geleden kwam daar verandering in. Mensen in Zuidwest-Azië begonnen met het cultiveren van planten. Duizend jaar later was landbouw een feit en vertoonden de eerste gewassen van domesticatie. Dat was ongeveer het tijdstip dat in Zuidwest-Anatolië de domesticatie van vier huisdieren begon: geit en schaap, het varken en het rund zouden nog eens duizend jaar later ook kenmerken van domesticatie vertonen.

Wat maakte het ontstaan van landbouw en veeteelt mogelijk? Het einde van de laatste ijstijd bracht een noodzakelijke verandering mee: de temperaturen stegen, er viel meer regen. Flora en fauna vermenigvuldigden zich en dat liet toe dat het aantal mensen ook verveelvoudigde. De mens had zijn technische kennis de afgelopen tienduizenden jaren sterk, steeds sneller, uitgebreid. Jagers en verzamelaars hadden een grote kennis van planten en dieren, ze vaarden naar Kreta, Cyprus en de eilanden van de Egeïsche Zee. Ze hadden boog en pijl, plantten bomen, ontwikkelden de sikkel, legden opslagplaatsen aan enz. Hun productiviteit was groot genoeg om meer en meer sedentair te kunnen leven. Al die veranderingen waren omstandigheden die de evolutie naar landbouw en veeteelt vergemakkelijkten.

Er waren andere omstandigheden die zeer gunstig waren in Zuidwest-Azië. Het aantal planten en dieren dat geschikt was om te cultiveren was er bijzonder groot. Een groot aantal werd gedomesticeerd. Door voedselproductie konden veel mensen leven van een kleine oppervlakte land. De landbouwbevolking groeide wereldwijd, tot vandaag, gestadig. Landbouw en veeteelt waren zo productief dat ze snel na het begin uitbreidden, binnen Zuidwest-Azië, snel naar Cyprus en later verder oostwaarts in Azië, naar Europa, tot in zuidelijk Afrika,

In het neolithicum zou de technische vooruitgang sneller gaan dan in alle vorige periodes. Er kwamen huizen met meerdere kamers, soms met een verdieping. Dorpen groeiden uit tot stadjes, de eerste geplaveide straten werden aangelegd. Er werden een hele reeks nieuwe werktuigen ontwikkeld: gepolijste stenen bijlen, plaaster, resultaat van een chemisch proces, gebakken potten, de spade, de hak, de ploeg, de hefboom, de wig, de slede, irrigatie enz. Tegen het einde van het neolithicum zou metaalbewerking van koper, brons en goud een aanvang nemen.

Tijdens deze eerste fase van de landbouwmaatschappij, lagen duizenden kleine boerendorpen en enkele stadjes verstrooid doorheen de westelijke helft van de oude wereld. De materiële overblijfselen wijzen op egalitaire maatschappijen, zonder sociale klassen. De vooroudercultus was net als bij jagers en verzamelaars de religie van neolithische boeren. De afhankelijkheid van boeren van de grillen van de natuur was onvermijdelijk groter dan bij jagers en verzamelaars.

De laatste paar duizend jaar van deze periode zou irrigatie landbouw en veeteelt mogelijk maken in een nieuw gebied, Tweestromenland, het land van Tigris en Eufraat. De oogsten waren overvloedig in Mesopotamië. Daar zou de eerste stedelijke beschaving ontstaan.

INTRODUCTIEAANBOD

Nieuw!

Deel II. Landbouwers en veetelers

boek 3. Het ontstaan van landbouw en veeteelt in Zuidwest-Azië en de verspreiding ervan naar Europa, West-Azië, Arabië en Afrika. 2014, 35€.

Deel I. Jagers en verzamelaars

boek 1. van Pan tot Homo sapiens.

(2de herziene, uitgebreide druk, 2014) 35€
boek 2. de maatschappij van jagers en verzamelaars.

(2de herziene, uitgebreide druk, 2014) 35€

Twee boeken samen: 65€ (ipv 70€)

De drie boeken samen: 90€ (ipv 105€)

Verzendkost: gratis

Stort het juiste bedrag op rekening: België:

290-0239865-05 van: P&P, Rooigemlaan 30, B 9000 Gent, België.

NL, rest van Europa : BNP Paribas Fortis

IBAN nr.: BE96 2900 2398 6505

Vermeldt welk boek of welke boeken u bestelt.

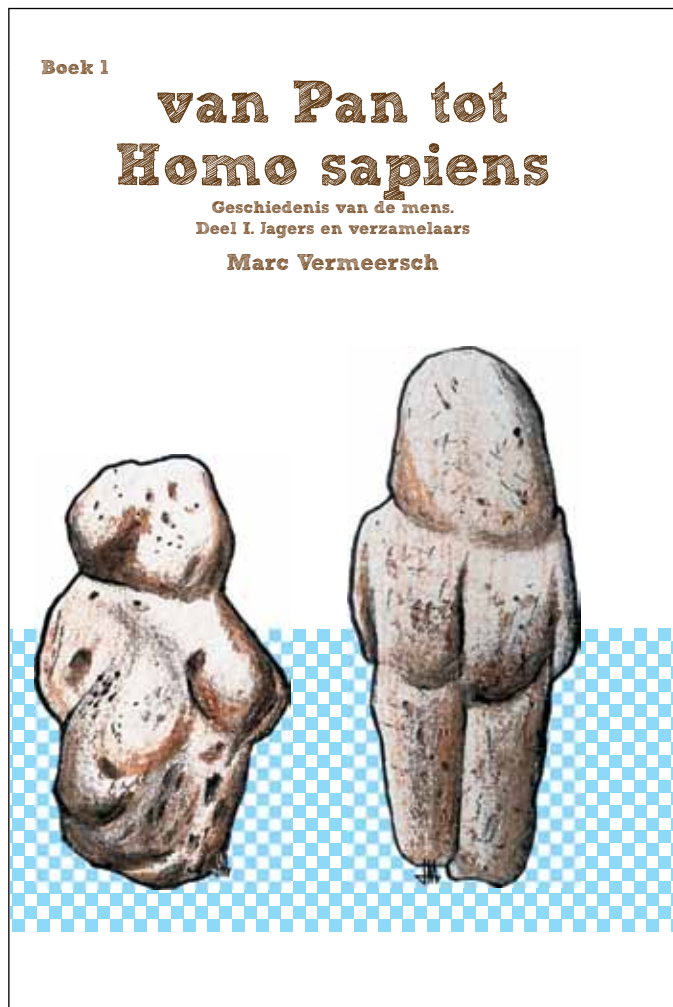
Het boek van het doctoraat 'Om zich te reproduceren moet de mens zich ook ideologisch reproduceren. Menselijke ideologie als factor van menselijke reproductie' Het boek kan in de boekhandel bekomen worden voor de 25€.

Het kan ook bekomen worden door: 25€ + 5€ verzendkosten = 30€.

Indien u het doctoraat en 1 of meer van de boeken uit de reeks van de geschiedenis van de mens bestelde dan vallen de verzendkosten voor het doctoraat weg.

Boek 1. van Pan tot Homo sapiens

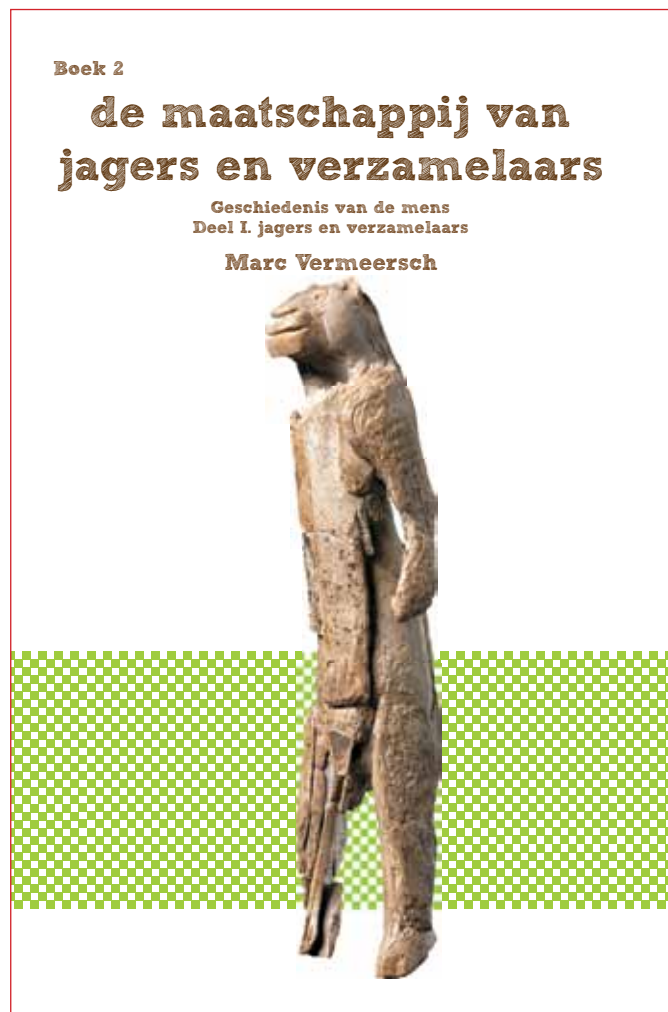
Boek 1. In dit boek wordt de levenswijze jagers en verzamelaars besproken met uitgebreide aandacht voor de Australiërs, Tasmaniërs, Vuurlanders, eskimo's, pygmeeën, Khoisan enz. Hun religie, democratie, kennis, talen, verwantschap, DNA... Veel aandacht voor hun kunst waaronder Schwaben, het Florence van het laat-paleolithicum voor 30.000 BP, de Dordogne, Altamira enz.

Inhoud

De ERFENIS van de apen	13
Tussen MENSAAP en mens	53
Definitieve stappen: tweevoetigheid en voedsel	55
Sahelanthropus tchadensis of Toumaï,	60
Orrorin tugenensis, 6,15 M tot 5,8 BP	61
Ardipithecus, 5,8 M tot 4,4 M BP	62
De australopithecinae en Kenyanthropus	64
De australopithecinae, 4,2 tot 2,5 M BP	64
Australopithecus garhi, 2,6 M tot 2,5 M BP	77
Kenyanthropus platyops, 3,5 M tot 3,2 M BP	78
Kunst begon meer dan 2,5 M jaar geleden	80
Paranthropus: een doodlopende tak	83
Thema. Overzicht van steenbewerkingstechnieken	85

Hominina maakten stenen werktuigen	90
Steenbewerking, het Olduvai,	90
De vroegste mensen, 2,4 M - 1,8 M jaar BP	99
Dmanisi, Georgië, 1.800.000 BP	114
Thema. ontwikkelingen hersenen, gesproken taal	116
Van Homo ergaster/erectus naar Floresiensis	137
1. Homo ergaster/erectus	139
2. Homo floresiensis, tot 13.000 BP	168
Thema. Een grote ontdekking: het vuur	174
Thema. Kannibalisme	180
3. Homo heidelbergensis 800.000 tot 130.000 BP	189
4. Homo neanderthalensis, 130.000 tot 24. 500 BP	225
Thema. DNA, het genetisch spoor van de mens	236
De mens van Denisova	294
Homo sapiens, vanaf 200.000 BP	300
De oudste heilige plaats, de Rhinocerosgrot	333
Thema. Geweld en oorlog	342
Geweld van mannen tegen vrouwen	357
De exodus uit Afrika, vanaf 120.000 BP	361
De definitieve verspreiding van sapiens	381

Boek 2.

de maatschappij van jagers en verzamelaars

De verspreiding van Homo sapiens over de wereld • Indië, tweede basis • Zwarte mensen in Tasmanië, de Andaman-eilanden, Maleisië, Thailand... • De Australische Aboriginals • Europa bevolkt uit Centraal-Azië en de Levant • Siberiërs naar Amerika • Pygmeëen, Khoisan en Inuit • Slavernij aan de Amerikaanse noordwestkust • De grote taalgroepen • Economie • Macht • Ideologie • Kennis & Techniek • Oorsprong van religie • Waarom mannen de macht hebben • Het groepshuwelijk en het ontstaan van het koppel • De Levant voor de landbouw

Boek 2. In dit boek wordt de levenswijze jagers en verzamelaars besproken met uitgebreide aandacht voor de Australiërs, Tasmaniërs, Vuurlanders, eskimo's, pygmeëen, Khoisan enz. Hun religie, democratie, kennis, talen, verwantschap, DNA... Veel aandacht voor hun kunst waaronder Schwaben, het Florence van het laat-paleolithicum voor 30.000 BP, de Dordogne, Altamira enz.

Inhoud

Afstammelingen van de laatste exodus in Oceanië	11
1. Oceanië rond 70.000 BP	12
2. Melanesië	13
3. Australië	17
4. Tasmanië	90
5. De Austronesische expansie	101
Van Indië naar Europa en de rest van Azië	103
1. Van Zuid-Azië naar de Levant	103
2. Van Zuid-Azië naar Centraal-Azië, 40.000 BP	109
3. Van Centraal-Azië naar Rusland en de Oekraïne	113
4. Oost-Azië vanaf 50.000 BP	116
5. Europa	129
6. Zuid-Azië vanaf het laat-paleolithicum	179
Van Siberië naar Amerika	182

Afrika na de laatste grote exodus van sapiens	214
De Levant, LGM en het epipaleolithicum	230
Jagers-verzamelaars in het recente verleden	235
1. De Afrikaanse pygmeëen	235
2. De Khoisan van Zuidelijk Afrika	248
3. De eskimo's of Inuit	259
De maatschappij van jagers en verzamelaars	268
Biologische veranderingen van mensaap tot mens	268
De verhouding man – vrouw	296
De productiewijze van jagers en verzamelaars	313
Macht in de maatschappij van jagers en verzam.	323
een klassenmij. aan de NW-kust van Amerika	325
De grote taalgroepen in de wereld	333
De ideologie van jagers en verzamelaars	348
Het sociaal karakter van de mens	369
Wat is 'Theory of Mind', ?	369
Patternicity, rationalisatie werd sterker	376
De mens werd een dier met een ideologie	379
Kennis en ideologie, (ge)reproductie	386
De oudste religie, de vooroudercultus	391
Religie, een onderdeel van de ideologie	395

Boek 3.

Boek 3

het ontstaan van landbouw en veeteelt in Zuidwest-Azië

geschiedenis van de mens
Deel II. landbouw en veeteelt

Marc Vermeersch

Het ontstaan van landbouw in Zuidwest-Azië
• Hoe veeteelt ontstond in Zuidoost-Anatolië
• Het tempelcomplex van Göbekli Tepe, 11.750 jaar oud
• Granen, groenten, fruitbomen
• Vier gedomesticeerde dieren: geit, schaap, varken en rund
• Rendierhoeders
• Innovaties waaronder potten bakken
• De Ubaidperiode in Mesopotamië
• Verspreiding van landbouw en veeteelt naar Europa
• De Bandkeramische cultuur
• De Cardiaal-Impressocultuur
• Megalithische monumenten
• Talen van het neolithicum
• Verspreiding in Indië, Arabië, Afrika
• Afrikaanse huisdieren
• Religie tijdens het neolithicum
• Sociale verhoudingen

Boek 3. Na de laatste ijstijd was er een grote groei van flora en fauna. De mens had voldoende kennis opgebouwd om op de meest gunstige plaats, Zuidwest-Azië, landbouw te ontwikkelen, duizend jaar later gevolgd door veeteelt. De combinatie van beide was zo succesvol dat ze zich verspreiden naar Europa, Afrika, Arabië en Indië. De boerenmaatschappij veranderde maar er was continuïteit met die van jagers en verzamelaars.

Inhoud

I. De aanloop	10
Zuidwest-Azië vóór het ontstaan van de landbouw	37
II. Fase 1: begin van de cultivatie. PPNA	62
Granen	69
Noordelijke Levant en Zuidoost-Anatolië	77
Zuidelijke Levant	93
<i>Landbouw en veeteelt: evolutie of revolutie?</i>	102
Cyprus	116
III. Fase 2: gedomesticeerde planten, veeteelt	126
Het rund	159
De oudste stad ter wereld, Çatal Höyük, PPNB	164
Domesticatie van geiten en schapen	190
De kat	197
Cultuur van Jarmoek	200
Grote groei van de bevolking	204
Gezondheid algemeen	206

Geweld in het neolithicum	210
Religie: vooroudercultus en totemisme	213
Sociale verhoudingen	220
Wie begon met landbouw, man of vrouw?	222
IV. Keramisch neolithicum, ca. 7000-6500 VOT	230
De hefboom	237
De Halafcultuur, 6 ^{de} millennium	240
De Hassunacultuur 5800–5260 VOT	242
De Samarracultuur, 5600–4800 VOT	244
De Ubaidperiode, 5000–4000 VOT	247
VI. De verspreiding naar Europa, Azië en Afrika	262
De verspreiding van Inaar Europa	262
de Cardiaal-Impressocultuur (CI)	278
de Bandkeramische Cultuur (LBK)	281
Geweld in neolithisch Europa	287
België en Nederland	289
Metaalbewerking	306
VI. Van Zuidwest-Azië oostwaarts	325
VII. Indië	329
VIII. Landbouw in Arabië	338
IX. Afrika	343
De Akamba in Oost-Afrika	381
De Nuer, een Nilotisch herdersvolk	399
Algemeen besluit	408